

«Ոչ թե որդես տնտեսանդես, այլ կենսակերպ»

Սկզբը էջ 1

Խորհրդածողվը չի լուծելու բոլոր հարցերը, բայց...

Որքեր Քոչարյանն իր ելույթում շեշտեց մի շարք նպատակներ, որոնց մեծ է նպաստի խորհրդածողվը. ա) մարդասիրական, բարեսիրական օգնություն աղետի գոտին եւ անցման օրջանում զսնվող Հայաստանի սոցիալական խնդիրների հարթահարմանը, որի առարկայական ուղիներից մեկը «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամի գործունեության վերանորոգումն է ազգային տարի միջոցով մասնակից եղել Հայաստանի ծաղկմանը, առաջարկեց Որքեր Քոչարյանը, բ) համահայկական սեղեկատվական համակարգի ձևավորում, որի առաջին փուլը համազգային հեռուստալին է արքայական կառուցման միջոցով լրատվական եւ ֆարգայական խնդիրների փոխանակում, գ) համահայկական զարգացման գործակալության ստեղծում, որի միջոցով սփյուռքը կներգրավվի Հայաստանի տնտեսության մեջ. «Սփյուռքահայերը մեծ է նաեւ սե-

սին, բայց այդ ներուժը շարունակում է մնալ ցրտահանք, չիրացված: Համամարդկային արժեքների միասնականացման եւ համաշխարհային ինտեգրացիայի ու զուգակցության ղայմաններում Հայաստանի երրորդ Հանրապետությունը փորձում է ազգային ինքնակազմակերպման նոր աստիճանի հասնել սփյուռքի հետ, սփյուռքի միջոցով: Միաժամանակ նախագահը հավաստեց, որ խոսքի զնուն կազմակերպական մի նոր մարմին կամ ձև ընտրելու մասին: ՀՀ-ն ղայրավորություն է ստանձնում սփյուռքահայերի համար համադաստատան իրավական միջավայր ստեղծել Հայաստանում, ինչի առաջին փուլը, Ո. Քոչարյանի համոզմամբ, երկարաժամկետային է: Տարբեր երկրների հետ միջդասական հարաբերություններ կառուցելու մեծ մեծ է հաշվի առնել սփյուռքի գործունեությունը, նպաստել համահայկական կառույցների ձևավորմանը:

Ազգերը չեն մեռնում, այլ ինքնաստղան են լինում

«Շեքսպիրը, օտարվելով մի մյանցից», ներսե արք. Պողոտյանի այս խոսքերը զգուցացում

ԼՂՀ տնտեսության վերականգնման գործում: Գազիկ Հարությունյանը իրեն «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհրդի փոխնախագահ, հորդորեց. «Մի ցրել ձեր ուժերը, առավելեցե՛ք ջուրը ոռոգելու հայրենի հողը»: Առաջին միասնականացման, ղայրակները չկարողացան մեկնել եղեռնի հուշարձան, ֆանգի հորդառատ անձրեւի եր: Ի՞նչանության բարձրաստիճան ներկայացուցիչներն առաջին միջոցից հետո այլևս չվերադարձան դահլիճ եւ միայնակ մնացած, տնտեսական արգելափակումներով զրկված Վարդան Օսկանյանը ղեկավարությամբ կարողացավ գործնական հունի մեջ դնել երկրորդ միջոց: Գրեթե մեկ ժամ ուսացումով ղայրակությունների ղեկավարները ելույթներ ունեցան: Նրանցից շատերի խոսքերն ուղղված էին անմիջաբար հանրապետության նախագահին, Աժ խոսնակին եւ «Հայաստան» հիմնադրամի փոխնախագահին, բայց այս երկխոսությունը հեռավար էր: Կարծում են, զոնե Գազիկ Հարությունյանը կարող էր հեռավոր իր աշխատանքը եւ մասնակցել ընդամենը երկու օր շեղող այս խորհրդածողվի աշխատանքներին, ֆանգի բոլորին է հայտնի, որ ազգային տարի գաղափարը խամրել է եւ նվազել են հիմնադրամի հոսող գեները առուներից վերածվելով շիթերի:

Կառնեցնեք արագաղբը

Համահայկական խոսքը կառույցներից խոսքի առաջնահերթ իրավունք էր վերադասված ՀԲԸՄ-ին եւ ՀՕՄ-ին: ՀԲԸՄ-ի անունից Պերճ Սեդրակյանը բարձրացրեց

արագաղբի կասեցման խնդիր: Հայկական բարեգործական ընդհանուր միությունը միջոց էր իր հայրենի կողմին եւ Հայաստանի առաջին Հանրապետության, եւ խորհրդային ներկա ղեկավարության: 40 մլն դոլարի ծրագրեր են իրականացվում: Պերճ Սեդրակյանը ընդգծեց ղեկավար կողմից բյուրոկրատական բարդությունների հարթահարման անհրաժեշտությունը, արագաղբի կասեցման կենսական ծրագրերի մեակումը: Այս ելույթից հետո տարիական ղեկավարություն գործեց Կրասնայի ղայրակության ղեկավար Վան Բայրուբյանի խոսքը, որը վերահայրց կանը ներկայացրեց իրեն դախտ, բայց վերջում, տարիական հոգաբարձուները, նեցեց, որ վերահայրց ֆինանսական ներդրումների փոխարեն ինտեգրացիայի ներդրում են կատարում Հայաստանում, եւ ՀՀ նոր կառավարության 25 տկոսը վերահայր եւ կարծում են, որ վերի հայաքսիությունն աղետալի հետեւնեք կարող է ունենալ, եւ հոգաբարձու Հայաստանում վերահայր նախարարներ ունենալու փաստով արժե միայն որոշակի սահմաններում: Այսօր խորհրդածողվը կընդունի երկու փաստաթուղթ ԼՂՀ-ի վերաբերյալ հայաքարություն եւ Հայաստան-սփյուռք խորհրդածողվի հոչակագիր: Իսկ առանձին հանձնախմբերում կծավալվեն առավել գործնական բանավեճեր մեր տնտեսական, սոցիալ-մեակուրային համագործակցության վերաբերյալ: Այսօր ելույթ կունենան նաեւ ֆարգայական կազմակերպությունների ներկայացուցիչները:

սեսական կառույց ունենալ Հայաստանի հետ բացի զգացմունքայինից եւ բարոյականից», դ) համահայկական, երիտասարդական, մարզական, մեակուրային միջոցառումների, փառասոներ կազմակերպում, ինչը թույլ կտա համախմբել հայրենիներն եւ սեղի, եւ արեերկրի կարողունակ երիտասարդ ուժերին, ե) մասնագիտական բիզնես-համաժողովների կազմակերպում, Որքեր Քոչարյանն օրինակ բերեց ոսկերիչների եւ աղամանողագործների միջոցառումները, որ թույլ սվեցին տնտեսության սվալ ծյուղերն աշխուժացնել: Ազգային ղեկությունից անկախ սփյուռքը ղայրատարված է դառնալ ղայրական հիւրընդունարար մարդ մի սերունդ, շեշտեց նախագահը կարեւորելով Հայաստանի անկախ ղեկության առաջնությունը սփյուռքում նպաստել ազգային ինքնության նվազագույն կորստով սփյուռքի ինքնավերահարդարությանը: Սփյուռքի ղայրատնում առաջնահերթ է դարձել Հայաստանի ղեկավարության համար: Մեն անընդհատ խոսում ենք երկուստեք առկա ներուժի մա-

լին ավազի վրա հոգր ամրոց կառուցելու ղայրակության, որ միջոց առկա է Հայաստան-սփյուռք հարաբերություններում: «Պե՛տք է աճաղարել, բայց եւ մե՛տք է մնալ կրավորական: Գեղեցիկ մասնումներով, շիթից որոշումներով հայրենիք չի կանգնում», երկրորդը նրան կիլիկի կարողունակու Ա.Ս. ներսե արք. Պողոտյանը խոսեց Հայաստան մուտք գործած աղանդների մասին եւ Հայ առաջնական եկեղեցու դիրքի սասանման: «Հայի Հայ առաջնական եկեղեցու կողմին զսնվելը միայն հավաստի խնդիր է, այլ ղեկական-ազգավարական նեակուրություն ունեցող ղայրագա: Հային Հայ եկեղեցու կողմին ղայրելը ղուրդիս գործն է»: Իսկ Հայ կառույցի եկեղեցու ներկայացուցիչ Մանվել Եղս. ղայրագյանը հիւսեցրեց ղեկու առաջալի խոսքերը: «Մի փնտրել այն, ինչ հաճելի է միայն ձե՛զ»: ԼՂՀ նախագահ Արկաղի ղուկայանն առաջարկեց սփյուռքին առավել սերս համախմբել արգախյան դաջը ղայրատնելու, ինչը սվալ ղայրագայում անե՛նից առաջ նեակուրում է գործուն մասնակցություն

«Կերակրե՛ք, ղինվոր ենք մե՛ծացնում»

Մեկ օր unguay նախարարի ղնդունարանում

Ամեն ղուրեքաքի սոցիալական աղա- հովության նախարարի ղնդունելու- րյան օրն է: Ընդունարանում հավա- վածների մեջ ինձ ծանոթ դեմեր կա- յին, թեմե նախարարությունում հազ- վադեղ եմ լինում: Նախարարության աշխատակիցները նրանց մասին մեղմ հուժուրով են արհայայտվում՝ տալը տարի է միտին են աշխատում: Վեր- ղիններս աշխատում են բայց ղրոզել ղնդունելության ոչ մի օր, թեկուզ ան- նելի էլ ղունենան՝ նոպաս, թեակ ստանում են, այնուամենայնիվ սնա- վարի ղե՛տ է ներս մսնեն ու ձեռնի հետ մի բան խնդրեն: Օրինակ, մի ղույզ կոչիկ: Հեղափոխության մեծ առաջ- նորդի վարագծից ազգված նախա- րարն իհարկե չի կարող մերժել անմեղ ղայրագը:

Այցելուների մեկ այլ խմբի եք լսե- լու լինե՛ք, եւ նրան մեծ թիվ էին կազ- մում, կարող են մասնակցել, որ հայու- րյուն ղնդահարաղես դիմազրկվել է ու կորցել բարոյական բոլոր ղախա- նիւները: Եք մեր ազգակիցներից ո- ման դեռես ամոքալի են համարում տղայից առանձին բնակվելը, աղա ֆարգաղբների մեկ այլ ղունը ար- ղուն են այնքան ղանում է հավատաց- նել, որ մերձավոր ու հեռավոր արա- սանմանում ղսվող երկու որդիներից, ղուտեներից ոչ մի սեղեկություն ղու- նի, նրան ոչնչով չեն օգնում միայ- նակ մնացած ձեր մոր: Մայրն, իհար- կե, վերադարձում է նախարարի առա- ղարկած օրինական ղունումից՝ փա- սացի ղրակվողների ժամանակալու- րաղես հանել ղրանցումից եւ կտա- նալ ձեր ցանկացած նոպասը: Նախա- րարը ղեհավաճարությամբ է վերաբե- րում ներկայացված փաստաթղթերին ու մտրում է... Տարեց կինը մասնակց, որ հաջողվեց նախարարի ղըձնանն արքանցել ղարձե՛նում է որդիների ստացած կրթությանը, ցուցադրում նրան ու բոնիկների ղուտակարնե- րը: Չի էլ ղուն, որ դրանով հերում է ղավակների աղեհախտության մասին նախորդ հիմնավորումները:

Լուձելի հարցերը, որոնք, հիմնակա- նում, նոպասը վերականգնելուն, բուժ- ման ուղարկելուն, դրանական օգնու- րյուն հասկացնելուն են վերաբերում նախարար Ուզմիլ Մարտիրոսյանը ղունում է տեղում: Մակայն այս ամե- նից առանձնանում են այցելուներ, որ- ոնք արժե, որ իրենց ներկայացրած բարը, բայց ոչ անլուծելի հարցերով անհանգստացնեն նախարարին, որ- բանցային տարիք լրացած, ֆարցած ու անօրեան երիտասարդներ, ղեսա- նիին կերակրող երիտասարդ, ղրագե, որը ղինակցում էր հոգեկան ղանգար- ված լինելը, սակայն ղուրկ է բուժ- վելու հնարավորությունից, բուժման կարի ունեցող վերադար ազատար- ղիկներ...

Նախարարության այցելուներին հե- տեւելով միանեանակ կարող են ղե- դել, որ նրանցից ոչ ոք չէր ցանկանա մուրացիկի վիճակում ղսնվել, եւ ոչ մի նախարար, թեկուզ ամենօրյա ղն- դունելություններով, անկարող է ղո- հաղուցից ղայրատնան ղսնել նրան- ցից ղուրախայրի համար: Այցելու- ները բոլորն էլ կարիւրավոր են ավել կամ ղայրաս ղախով եւ, ղս տուրյան, նրանց ուզածն էլ մեծ բան չէ (մին- չեւ հիմա հումանիտար օգնության ղայրանք են ներկայացնում): «Կե- րակրե՛ք, ղինվոր ենք մե՛ծացնում», օր- վա մեջ հնչում է մի ֆանի անգամ: Ե- րիտասարդ կինը, որ անլախահաս Ե- րիտաների մայր է եւ ղայրատնանում է ղրեքորդն ունենալ՝ ձեռից քալի տա- լով հեռանում է, որովհետեւ չեն հաս- կանում, որ ինքը երեխա ցաւ է սիրում եւ իր երեխաները ֆարցած են:

Այս իրավիճակը Եսկելու միակ ելից տնտեսությունն աշխատեցնելն է, մարդ- կանց աշխատանքով աղախուղելը, որ- ին չի կարող փոխարինել ոչ մի նոպաս ու հումանիտար օգնություն: Նախարարի ղնդունելության ողջ ղն- քացում միայն մի կին՝ ղայրատնան, վաստակավոր մանկավարձ, ղնդրեց ոչ թե նոպաս տալ, այլ մանկավա- րի աշխատանք ղսնել իր համար, ին- ղով ղրաղվել է երկար տարիներ:

ՍԱՌԱ ղԵՏՈՒՄԱՆԱ

...Որ մի օր հավաքվեմք «Վերսասանը»

«Մինչև այն րոտն, երբ սանճաբեհի մը հանդիմեցա, որուն ծնողը զինմ հազիվ խանճարուի մեջ փաքթած, սարագրոյան ճանկան բռնած էին, ենթազիսկցոյցայնս մեջ այն համոզումը գոյացուցած էի, թե մեկ ու կես տարեկան մանուկ հասակս, Ալեքսանտրի ծովափին գաղթի ճամբաները նեւթած, ֆրանսական արեւելյան հաղափարոյցայն կրստնազույն զոհերն մեկն էի:

Աստիճակն մեր փրօնի Ֆրանսան, Կիլիկիան, հորս ու մորս եւ սակալին իմ ալ ծնողակալը թորին Ալիքիե ետ, իր ետին, հողմի թեւ փեց սարավ անդաւազան, իր բախտին ծոված փրօսոյնս սարը: Տակալին շնորհ մը ընելու թեւ, Ալեքսանտրի նավամասույցն, աղանախար նավերով ծարթուս փոխադրեց, իր հաւելեցե-

հարցին: Գեղինակն այն գրել է մի ԵՆՅՈՎ, Տասնյոթ օրվա ընթացում, աղա երկար ու մանրակրկիտ մեակել մինչեւ վերջին թաւը, մինչեւ հայրենի սոյազոյցայն ուղարկելը: Գաղթահայրոյցայն դասնոյցունը ակնբարձր մեջ խնայեցած անաւարտութեամբ արդեօնին լուսանկարները ուղեկից են սփռուող գրականութեան ընթերցողը թերես չի մոռացել Շահան Շահնուրի «Նահանգի...» լուսանկարային դասնոյցունները: Դրան մեր արդեն ավարտող դարի առաջին տասնամյակներ բնորոշ արտահայտութեան են: Ինչիցայոց Նեմ, որ Գուրբյանի հայրը ջուրակախար եւ լուսանկարիչ էր, եւ բնականաբար, կյանքի ճանաչողութեան իր դրոյցն աղազա գրողն անցավ նաեւ ժամանակի նկարումների այս ու նաեւ «Եւրոպայի լուսանկարչութեան» սե-

նում է 1915-ի ռուսագործութեան անուշիւրոյնը: Դասնոյցունը լույս աւելաւ եւ կալ հիմա, բայց այն արձակագրի ենթազիսկցոյցայն մեջ մեակել, հղկվել է մանկութեանը հաջորդող երկար տարիների ընթացում: Եվ դա՛հաւանվել է ամենավաղը, ամենանշանակալին, ամենամասնաւոր կյանքի ճանաչողութեան տեսակետից: Գուրբյան այդ իրականութեանը երբեմն գումարում են եւ հետագա տարիների ուրու մանրամասներ մի տեսակ գեղարվեստական անհրաժեշտ ծանոթագրութեան նման: Դասնոյցունը ստեղծելիս թեւ արձակագիրը հասուկ նոյապակ չի դրել, բայց «Merci beaucoup...»-ի առաջին իսկ տողերից «ենթազիսկցոյցայնս մեջ...», հսակ երևում է «փայտամածը»: Նաեւակալին այն է,

Անկեղծ ասած՝ հրավերն անսովոր էր: Գրականութեան ինտիմութեան էին հրավիրել հայ մշակույթի, առավելապէս գրականութեան ճանաչված մարդիկ եւ ժուռնալիստներ՝ «Գովհաննէս Թումանյան» մշակութային ընկերակցութեան հիմնադիր ճիւղին: Մինչեւ նիսի սկսվելը չէր լուր տարգ մի երկրորդին: Ինչ խնդիրներ թե՛ս է ներկայացնի այս ընկերակցութեանը, երբ արդեն կան, գործում են «Թումանյան» հայրենակցական միութեանը, «Մշակութային խորհրդարան», մշակութային ու գրական մի ԵՎ խմբակցութեանը, ընկերութեանը, միութեանը, որոնք կարող են, ի վիճակի թե՛ս է լինեն իրականացնելու ծրագրեր կարող են մեծն Թումանյանի հետ: Ի վերջո, Գովհաննէս Թումանյանի երկու թանգարանները՝ Երևանում ու Դսեղում, մի՞թէ բավարար չեն լուծելու այն թուր հարցերը, որոնք Թումանյանի ժառանգութեամբ, ուսումնասիրութեամբ ու, թող ներքի ասել, որդազանդայով թե՛ս է զբաղվեն: Սակայն թե՛ս է փաստել նաեւ, որ, փառ! Աստու, Թումանյանը եղել ու մնում է մեր ամենահաճախ ու ամենաշատ հրատարակվող հեղինակը: Խոսքն այս անգամ ավելորդ շոյալութեան մասին չէ: Ոչ:

Կառնեն Դալլայանն այս նոր կազմակերպութեան խնդիրները կոնկրետացրեց հետեւյալում. սատարել հայ մշակութային ընդհանրապէս եւ դաստիարակել ու դրոյցազանդել Գովհաննէս Թումանյանի ժառանգութեանը: Ընկերակցութեան խորհրդի կազմում ընտրվեցին Սիլվա Կապուսիկյանը, Անահիտ Մահինյանը, Ազատ Եղիազարյանը, Եմա Սաֆրազբեկյանը եւ ուրիշներ: Ընկերակցութեան իրենց մասնակցութեանը են թերեւս նաեւ Ներսէս արլ. Ածնմանը... Սիլվա Կապուսիկյանի խոսքն, ինչ-որ միջոց, հիշելու է արժանի: - Այս ինչ չար կամ է մեզ մեր ժողովրդի մեջ, որ այսպէս տարանջատվում, այսպէս հեռանում են իրարից: Գովհաննէս Թումանյանը մեզ միջոց միացրել է: Գույն ունենել, որ այս մեր ընկերակցութեանը էլ ի զորու կլինի կատարել այն առաքելութեանը, որ արեւել Գովհաննէս Թումանյանը: Եվ մենք, վերապէս, կարողանանք հավաքել Գովհաննէս Թումանյանի թանգարանում, վերահասանք, այնտեղ, ուր ժամանակին մեր մեծերն են նստել: Տա Աստված, որ բանաստեղծուի խոսքն իրականութեամբ դառնա, ու մեր մեջ մտած չար կամն իսկապէս անհաւան: Ս. Գ.

Կիզիչ վապերաթուղթ

ին մեջ այլեւս անդեմ գույնի վերածված հայ բնակչութեանը: Տարակալ անայի դաշտի մը անսահմանութեան մեջ բեռնաբարեւելու, Արեւելյան իր ծարրի իրականութեան վերջին զոհերը: Մեր առաջին գաղթակալանը, սասակ կրուսներ, օձ ու կարիճ կրնային վերադառնալ միայն...:

Յետաքար «Merci beaucoup, աստիճակն Ֆրանսա»:
Բազմիցս կրկնված խորոյութուն է 1949-ի մի զիշերվա ընթացում, Գայասանից հազարավոր անմեղ մարդիկ աղանախար վազումներով արտովեցին Դազախստան, «ամայի դաշտի մը անսահմանութեան մեջ», թե ինչ տառապաններ կրեցին, կարող են դասնել վերադառնալու: Այսուհանդերձ նրանք էլ շնորհակալութեան լուրջ հայտն են հայր Ասալիին, Կանի որ բանասերել, խոսեանգել, սղանել չլսեց իրեն «ժողովրդի բռնամի», այլ ընդամենը սեղափոխեց երկրամասը բեռնակրուս, ինչպէս ժամանակին Շահ Արսան էր հայերին առեւտրի տառապանների դաստարարելով գանգվածաբար սեղափոխել Դարսկաստան բեռնակրուս: Դարսկաստան էլ Շահ Արսանի թե՛ս է շնորհակալութեան հայտն, Կանի որ, հասուկ չկոտրեց, սեղափոխելուց հետո էլ, նույնիսկ հասուկ իրավունքներ սվեց:

Ուստի, կարող էր ավելի խոսուն խորագիր ունենալ Ասանախի դառնութեան վարսունամայակն Ալիքիւս զիւր, Կան «Merci beaucoup, աստիճակն Ֆրանսա»:
Պողոս Գուրբյանի դասնոյցունների այս զիւրը երեսնամ Լույս ընծայեց «Նահի» գեղարվեստական գրականութեան հոսանքակցութեանը, Արահամ Ալիյանի առաջաբանով: Սա նաեւակր արձակագրի ըստ երկրյան առաջին զիւրն է Ալիքիւս ըստ սփռուողի առաջացման դասնոյցայն, նա մի ծրուղի Գայասան Կիլիկիայի «սփռուողացման» դասն մի դրվագին:

Պողոս Գուրբյանը սփռուողի երկրորդ սերնդի գրականութեան ներկայացուցիչն է այն սերնդի, որը նախ ցեղատարաբար ակասեսեա իր հարակցներից կարող էր լսել ու հասու լինել անցած-դարձածին, բայց որը կրեց կասարվածի հետեւանները: Գայրենի հողից կտրված, օտար երկրներում հասակ նեւած այդ սերնդի մանկութեանը գաղթական հայի դասն ճակատագրի, Արահամ Ալիյանի դիմուկ խոսով ես մի «Կիզիչ վապերաթուղթ» է թուր ջաղաղարների ընդդէմ:

Այստեղ ուրեմն, առաջին դասնոյցունը գաղթական կղզակի մուտքը բացող «Մերո Աղան» է, իսկ բանակին «Merci beaucoup, աստիճակն Ֆրանսա» դասնոյցունը, սաստ խոսեցած մի հին լուսանկար, հար եւ նման գրի կազմը դասնոյցունը զայն ընտրեց լուսանկարին, որը հետեւին օգտագործել է զիւրը ծեւակրող Գայ Գուրբյանը արձակագրի ավագ որդին:

Մեր դժվար չէ դասնոյցունը «ինչ-որ մէկ է ծնվել այս դասնոյցունը»:

սոյիսակ կինոարվեստի անմիջական ազդեցութեան տակ: Գեղարվեստական արձակի լեզվի թարգմանած «լուսանկարչական» ու «ֆիլմային» արտահայտչաձեւը բնորոշ է նրան ու հասկապէս այս գրին, որ նշված դասնոյցունի վերակերտանցումն է իր ժամանակին բնորոշ նաեւ այդ նկարումներով: Ինչից էր լույս սինեմանը Գուրբյանի ներկայութեանը չէ Քելեկյանի առօրյայում, կամ հեխարային աշխարհի որոնումը, երէխաների խմբի զավեցական փորձը Աֆրիկա գնալ այդ տարիներին ողջ աշխարհի տահներում դասնոյցունի վերակերտանցումն էր իր ժամանակին բնորոշ նաեւ այդ նկարումներով: Ինչից էր լույս սինեմանը Գուրբյանի ներկայութեանը չէ Քելեկյանի առօրյայում, կամ հեխարային աշխարհի որոնումը, երէխաների խմբի զավեցական փորձը Աֆրիկա գնալ այդ տարիներին ողջ աշխարհի տահներում դասնոյցունի վերակերտանցումն էր իր ժամանակին բնորոշ նաեւ այդ նկարումներով: Ինչից էր լույս սինեմանը Գուրբյանի ներկայութեանը չէ Քելեկյանի առօրյայում, կամ հեխարային աշխարհի որոնումը, երէխաների խմբի զավեցական փորձը Աֆրիկա գնալ այդ տարիներին ողջ աշխարհի տահներում դասնոյցունի վերակերտանցումն էր իր ժամանակին բնորոշ նաեւ այդ նկարումներով: Ինչից էր լույս սինեմանը Գուրբյանի ներկայութեանը չէ Քելեկյանի առօրյայում, կամ հեխարային աշխարհի որոնումը, երէխաների խմբի զավեցական փորձը Աֆրիկա գնալ այդ տարիներին ողջ աշխարհի տահներում դասնոյցունի վերակերտանցումն էր իր ժամանակին բնորոշ նաեւ այդ նկարումներով: Ինչից էր լույս սինեմանը Գուրբյանի ներկայութեանը չէ Քելեկյանի առօրյայում, կամ հեխարային աշխարհի որոնումը, երէխաների խմբի զավեցական փորձը Աֆրիկա գնալ այդ տարիներին ողջ աշխարհի տահներում դասնոյցունի վերակերտանցումն էր իր ժամանակին բնորոշ նաեւ այդ նկարումներով: Ինչից էր լույս սինեմանը Գուրբյանի ներկայութեանը չէ Քելեկյանի առօրյայում, կամ հեխարային աշխարհի որոնումը, երէխաների խմբի զավեցական փորձը Աֆրիկա գնալ այդ տարիներին ողջ աշխարհի տահներում դասնոյցունի վերակերտանցումն էր իր ժամանակին բնորոշ նաեւ այդ նկարումներով: Ինչից էր լույս սինեմանը Գուրբյանի ներկայութեանը չէ Քելեկյանի առօրյայում, կամ հեխարային աշխարհի որոնումը, երէխաների խմբի զավեցական փորձը Աֆրիկա գնալ այդ տարիներին ողջ աշխարհի տահներում դասնոյցունի վերակերտանցումն էր իր ժամանակին բնորոշ նաեւ այդ նկարումներով: Ինչից էր լույս սինեմանը Գուրբյանի ներկայութեանը չէ Քելեկյանի առօրյայում, կամ հեխարային աշխարհի որոնումը, երէխաների խմբի զավեցական փորձը Աֆրիկա գնալ այդ տարիներին ողջ աշխարհի տահներում դասնոյցունի վերակերտանցումն էր իր ժամանակին բնորոշ նաեւ այդ նկարումներով: Ինչից էր լույս սինեմանը Գուրբյանի ներկայութեանը չէ Քելեկյանի առօրյայում, կամ հեխարային աշխարհի որոնումը, երէխաների խմբի զավեցական փորձը Աֆրիկա գնալ այդ տարիներին ողջ աշխարհի տահներում դասնոյցունի վերակերտանցումն էր իր ժամանակին բնորոշ նաեւ այդ նկարումներով: Ինչից էր լույս սինեմանը Գուրբյանի ներկայութեանը չէ Քելեկյանի առօրյայում, կամ հեխարային աշխարհի որոնումը, երէխաների խմբի զավեցական փորձը Աֆրիկա գնալ այդ տարիներին ողջ աշխարհի տահներում դասնոյցունի վերակերտանցումն էր իր ժամանակին բնորոշ նաեւ այդ նկարումներով: Ինչից էր լույս սինեմանը Գուրբյանի ներկայութեանը չէ Քելեկյանի առօրյայում, կամ հեխարային աշխարհի որոնումը, երէխաների խմբի զավեցական փորձը Աֆրիկա գնալ այդ տարիներին ողջ աշխարհի տահներում դասնոյցունի վերակերտանցումն էր իր ժամանակին բնորոշ նաեւ այդ նկարումներով: Ինչից էր լույս սինեմանը Գուրբյանի ներկայութեանը չէ Քելեկյանի առօրյայում, կամ հեխարային աշխարհի որոնումը, երէխաների խմբի զավեցական փորձը Աֆրիկա գնալ այդ տարիներին ողջ աշխարհի տահներում դասնոյցունի վերակերտանցումն էր իր ժամանակին բնորոշ նաեւ այդ նկարումներով: Ինչից էր լույս սինեմանը Գուրբյանի ներկայութեանը չէ Քելեկյանի առօրյայում, կամ հեխարային աշխարհի որոնումը, երէխաների խմբի զավեցական փորձը Աֆրիկա գնալ այդ տարիներին ողջ աշխարհի տահներում դասնոյցունի վերակերտանցումն էր իր ժամանակին բնորոշ նաեւ այդ նկարումներով: Ինչից էր լույս սինեմանը Գուրբյանի ներկայութեանը չէ Քելեկյանի առօրյայում, կամ հեխարային աշխարհի որոնումը, երէխաների խմբի զավեցական փորձը Աֆրիկա գնալ այդ տարիներին ողջ աշխարհի տահներում դասնոյցունի վերակերտանցումն էր իր ժամանակին բնորոշ նաեւ այդ նկարումներով: Ինչից էր լույս սինեմանը Գուրբյանի ներկայութեանը չէ Քելեկյանի առօրյայում, կամ հեխարային աշխարհի որոնումը, երէխաների խմբի զավեցական փորձը Աֆրիկա գնալ այդ տարիներին ողջ աշխարհի տահներում դասնոյցունի վերակերտանցումն էր իր ժամանակին բնորոշ նաեւ այդ նկարումներով: Ինչից էր լույս սինեմանը Գուրբյանի ներկայութեանը չէ Քելեկյանի առօրյայում, կամ հեխարային աշխարհի որոնումը, երէխաների խմբի զավեցական փորձը Աֆրիկա գնալ այդ տարիներին ողջ աշխարհի տահներում դասնոյցունի վերակերտանցումն էր իր ժամանակին բնորոշ նաեւ այդ նկարումներով: Ինչից էր լույս սինեմանը Գուրբյանի ներկայութեանը չէ Քելեկյանի առօրյայում, կամ հեխարային աշխարհի որոնումը, երէխաների խմբի զավեցական փորձը Աֆրիկա գնալ այդ տարիներին ողջ աշխարհի տահներում դասնոյցունի վերակերտանցումն էր իր ժամանակին բնորոշ նաեւ այդ նկարումներով: Ինչից էր լույս սինեմանը Գուրբյանի ներկայութեանը չէ Քելեկյանի առօրյայում, կամ հեխարային աշխարհի որոնումը, երէխաների խմբի զավեցական փորձը Աֆրիկա գնալ այդ տարիներին ողջ աշխարհի տահներում դասնոյցունի վերակերտանցումն էր իր ժամանակին բնորոշ նաեւ այդ նկարումներով: Ինչից էր լույս սինեմանը Գուրբյանի ներկայութեանը չէ Քելեկյանի առօրյայում, կամ հեխարային աշխարհի որոնումը, երէխաների խմբի զավեցական փորձը Աֆրիկա գնալ այդ տարիներին ողջ աշխարհի տահներում դասնոյցունի վերակերտանցումն էր իր ժամանակին բնորոշ նաեւ այդ նկարումներով: Ինչից էր լույս սինեմանը Գուրբյանի ներկայութեանը չէ Քելեկյանի առօրյայում, կամ հեխարային աշխարհի որոնումը, երէխաների խմբի զավեցական փորձը Աֆրիկա գնալ այդ տարիներին ողջ աշխարհի տահներում դասնոյցունի վերակերտանցումն էր իր ժամանակին բնորոշ նաեւ այդ նկարումներով: Ինչից էր լույս սինեմանը Գուրբյանի ներկայութեանը չէ Քելեկյանի առօրյայում, կամ հեխարային աշխարհի որոնումը, երէխաների խմբի զավեցական փորձը Աֆրիկա գնալ այդ տարիներին ողջ աշխարհի տահներում դասնոյցունի վերակերտանցումն էր իր ժամանակին բնորոշ նաեւ այդ նկարումներով: Ինչից էր լույս սինեմանը Գուրբյանի ներկայութեանը չէ Քելեկյանի առօրյայում, կամ հեխարային աշխարհի որոնումը, երէխաների խմբի զավեցական փորձը Աֆրիկա գնալ այդ տարիներին ողջ աշխարհի տահներում դասնոյցունի վերակերտանցումն էր իր ժամանակին բնորոշ նաեւ այդ նկարումներով: Ինչից էր լույս սինեմանը Գուրբյանի ներկայութեանը չէ Քելեկյանի առօրյայում, կամ հեխարային աշխարհի որոնումը, երէխաների խմբի զավեցական փորձը Աֆրիկա գնալ այդ տարիներին ողջ աշխարհի տահներում դասնոյցունի վերակերտանցումն էր իր ժամանակին բնորոշ նաեւ այդ նկարումներով: Ինչից էր լույս սինեմանը Գուրբյանի ներկայութեանը չէ Քելեկյանի առօրյայում, կամ հեխարային աշխարհի որոնումը, երէխաների խմբի զավեցական փորձը Աֆրիկա գնալ այդ տարիներին ողջ աշխարհի տահներում դասնոյցունի վերակերտանցումն էր իր ժամանակին բնորոշ նաեւ այդ նկարումներով: Ինչից էր լույս սինեմանը Գուրբյանի ներկայութեանը չէ Քելեկյանի առօրյայում, կամ հեխարային աշխարհի որոնումը, երէխաների խմբի զավեցական փորձը Աֆրիկա գնալ այդ տարիներին ողջ աշխարհի տահներում դասնոյցունի վերակերտանցումն էր իր ժամանակին բնորոշ նաեւ այդ նկարումներով: Ինչից էր լույս սինեմանը Գուրբյանի ներկայութեանը չէ Քելեկյանի առօրյայում, կամ հեխարային աշխարհի որոնումը, երէխաների խմբի զավեցական փորձը Աֆրիկա գնալ այդ տարիներին ողջ աշխարհի տահներում դասնոյցունի վերակերտանցումն էր իր ժամանակին բնորոշ նաեւ այդ նկարումներով: Ինչից էր լույս սինեմանը Գուրբյանի ներկայութեանը չէ Քելեկյանի առօրյայում, կամ հեխարային աշխարհի որոնումը, երէխաների խմբի զավեցական փորձը Աֆրիկա գնալ այդ տարիներին ողջ աշխարհի տահներում դասնոյցունի վերակերտանցումն էր իր ժամանակին բնորոշ նաեւ այդ նկարումներով: Ինչից էր լույս սինեմանը Գուրբյանի ներկայութեանը չէ Քելեկյանի առօրյայում, կամ հեխարային աշխարհի որոնումը, երէխաների խմբի զավեցական փորձը Աֆրիկա գնալ այդ տարիներին ողջ աշխարհի տահներում դասնոյցունի վերակերտանցումն էր իր ժամանակին բնորոշ նաեւ այդ նկարումներով: Ինչից էր լույս սինեմանը Գուրբյանի ներկայութեանը չէ Քելեկյանի առօրյայում, կամ հեխարային աշխարհի որոնումը, երէխաների խմբի զավեցական փորձը Աֆրիկա գնալ այդ տարիներին ողջ աշխարհի տահներում դասնոյցունի վերակերտանցումն էր իր ժամանակին բնորոշ նաեւ այդ նկարումներով: Ինչից էր լույս սինեմանը Գուրբյանի ներկայութեանը չէ Քելեկյանի առօրյայում, կամ հեխարային աշխարհի որոնումը, երէխաների խմբի զավեցական փորձը Աֆրիկա գնալ այդ տարիներին ողջ աշխարհի տահներում դասնոյցունի վերակերտանցումն էր իր ժամանակին բնորոշ նաեւ այդ նկարումներով: Ինչից էր լույս սինեմանը Գուրբյանի ներկայութեանը չէ Քելեկյանի առօրյայում, կամ հեխարային աշխարհի որոնումը, երէխաների խմբի զավեցական փորձը Աֆրիկա գնալ այդ տարիներին ողջ աշխարհի տահներում դասնոյցունի վերակերտանցումն էր իր ժամանակին բնորոշ նաեւ այդ նկարումներով: Ինչից էր լույս սինեմանը Գուրբյանի ներկայութեանը չէ Քելեկյանի առօրյայում, կամ հեխարային աշխարհի որոնումը, երէխաների խմբի զավեցական փորձը Աֆրիկա գնալ այդ տարիներին ողջ աշխարհի տահներում դասնոյցունի վերակերտանցումն էր իր ժամանակին բնորոշ նաեւ այդ նկարումներով: Ինչից էր լույս սինեմանը Գուրբյանի ներկայութեանը չէ Քելեկյանի առօրյայում, կամ հեխարային աշխարհի որոնումը, երէխաների խմբի զավեցական փորձը Աֆրիկա գնալ այդ տարիներին ողջ աշխարհի տահներում դասնոյցունի վերակերտանցումն էր իր ժամանակին բնորոշ նաեւ այդ նկարումներով: Ինչից էր լույս սինեմանը Գուրբյանի ներկայութեանը չէ Քելեկյանի առօրյայում, կամ հեխարային աշխարհի որոնումը, երէխաների խմբի զավեցական փորձը Աֆրիկա գնալ այդ տարիներին ողջ աշխարհի տահներում դասնոյցունի վերակերտանցումն էր իր ժամանակին բնորոշ նաեւ այդ նկարումներով: Ինչից էր լույս սինեմանը Գուրբյանի ներկայութեանը չէ Քելեկյանի առօրյայում, կամ հեխարային աշխարհի որոնումը, երէխաների խմբի զավեցական փորձը Աֆրիկա գնալ այդ տարիներին ողջ աշխարհի տահներում դասնոյցունի վերակերտանցումն էր իր ժամանակին բնորոշ նաեւ այդ նկարումներով: Ինչից էր լույս սինեմանը Գուրբյանի ներկայութեանը չէ Քելեկյանի առօրյայում, կամ հեխարային աշխարհի որոնումը, երէխաների խմբի զավեցական փորձը Աֆրիկա գնալ այդ տարիներին ողջ աշխարհի տահներում դասնոյցունի վերակերտանցումն էր իր ժամանակին բնորոշ նաեւ այդ նկարումներով: Ինչից էր լույս սինեմանը Գուրբյանի ներկայութեանը չէ Քելեկյանի առօրյայում, կամ հեխարային աշխարհի որոնումը, երէխաների խմբի զավեցական փորձը Աֆրիկա գնալ այդ տարիներին ողջ աշխարհի տահներում դասնոյցունի վերակերտանցումն էր իր ժամանակին բնորոշ նաեւ այդ նկարումներով: Ինչից էր լույս սինեմանը Գուրբյանի ներկայութեանը չէ Քելեկյանի առօրյայում, կամ հեխարային աշխարհի որոնումը, երէխաների խմբի զավեցական փորձը Աֆրիկա գնալ այդ տարիներին ողջ աշխարհի տահներում դասնոյցունի վերակերտանցումն էր իր ժամանակին բնորոշ նաեւ այդ նկարումներով: Ինչից էր լույս սինեմանը Գուրբյանի ներկայութեանը չէ Քելեկյանի առօրյայում, կամ հեխարային աշխարհի որոնումը, երէխաների խմբի զավեցական փորձը Աֆրիկա գնալ այդ տարիներին ողջ աշխարհի տահներում դասնոյցունի վերակերտանցումն էր իր ժամանակին բնորոշ նաեւ այդ նկարումներով: Ինչից էր լույս սինեմանը Գուրբյանի ներկայութեանը չէ Քելեկյանի առօրյայում, կամ հեխարային աշխարհի որոնումը, երէխաների խմբի զավեցական փորձը Աֆրիկա գնալ այդ տարիներին ողջ աշխարհի տահներում դասնոյցունի վերակերտանցումն էր իր ժամանակին բնորոշ նաեւ այդ նկարումներով: Ինչից էր լույս սինեմանը Գուր

